

Αξιοποίηση του αργούτος παραγωγικού δυναμικού: Ένας από τους πυλώνες για τη διάσωση της κοινωνίας

του Γιάννη Μηλιού

Ο Γ.Γ. του Υπουργείου Οικονομικών κ. Μέργος στο ρόλο του «λαγού» προαναγγέλλει τη μείωση του κατώτατου μισθού. Οι φορο-οφειλέτες ελάχιστων ποσών απειλούνται με κατασχέσεις μισθών, συντάξεων και περιουσιακών στοιχείων, ακόμη κι αν πρόκειται για ανθρώπους με εισοδήματα 1000 ευρώ το μήνα. Κάθε αυταπάτη πλέον εξαφανίζεται και ο κόσμος της εργασίας συνειδητοποιεί ετεροχρονισμένα τη σημασία της ήττας του Ιουνίου. Οι προσδοκίες ότι οι κυβερνώντες θα «απαγκιστρώσουν» σταδιακά την Ελλάδα από το μνημόνιο αποδείχθηκαν οριστικά φρούδες ελπίδες. Η εκτίμηση ότι η κυβέρνηση θα φοβηθεί την πολιτική φθορά καθώς στην αντιπολίτευση βρίσκεται ένα δυνατό πλέον αριστερό κόμμα και θα φρενάρει τα μέτρα εξαθλίωσης του κόσμου της εργασίας και της ανεργίας για να μπορέσει να διατηρηθεί στην εξουσία αποδεικνύεται λανθασμένη. Η λογική της ανάθεσης στον ΣΥΡΙΖΑ του καθήκοντος ανατροπής της κυβέρνησης αποδεικνύεται αναποτελεσματική. Κανένα κόμμα δεν μπορεί να ανατρέψει μια κυβέρνηση όσο κι αν το επιθυμεί αν δεν εμφανιστούν οι μάζες στο προσκήνιο, όπως αποδεικνύεται γενικά στην ιστορία αλλά και όπως έδειξε η πρόσφατη ιστορία των τελευταίων τριών χρόνων στην Ελλάδα. Η απεργία της 20ης Φεβρουαρίου θα δείξει πολλά για το μέλλον.

Το μέλλον που περιμένει με ανυπομονησία ο κόσμος της εργασίας για να αλλάξει η ζωή του, το μέλλον με κυβέρνηση της Αριστεράς μπορεί να βρίσκεται πλέον πολύ κοντά. Τι θα κάνει όμως η κυβέρνηση της Αριστεράς για τους «από κάτω», γι' αυτούς που όχι μόνο την ψηφίζουν αλλά αποτελούν το «φυσικό» της κοινωνικό σύμμαχο; Η τάξη της εργασίας είναι σήμερα διαιρεμένη, βρισκόμαστε πια στο σημείο που η αγορά εργασίας έχει ήδη γίνει δυαδική. Από τη μία πλευρά υπάρχει το ολοένα και συρρικνούμενο και συνεχώς απειλούμενο κομμάτι της «μόνιμης και σταθερής» εργασίας και από την άλλη υπάρχει το κομμάτι της «επισφαλούς, περιστασιακής ή ελαστικής, ενοικιαζόμενης», αλλά και «ανασφάλιστης ή μαύρης» εργασίας.

Η κρίση έχει δημιουργήσει και έναν τρίτο πόλο που τείνει να πάρει χαρακτηριστικά μεγάλης διάρκειας, τον κόσμο της μακροχρόνιας ανεργίας: όλες εκείνες και εκείνους που η βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού έχει μετατρέψει σε «υπεράριθμους». Η κυβέρνηση της Αριστεράς όχι μόνο θα θέλει αλλά θα είναι υποχρεωμένη από τις συνθήκες να ασχοληθεί πρώτα και κύρια με όλες τις βάνουσα πληττόμενες κατηγορίες των «από κάτω» για να ανατρέψει την πορεία κοινωνικής αποσάθρωσης και να δημιουργήσει μια διαφορετική κοινωνική συνοχή.

Το αργό παραγωγικό δυναμικό δεν είναι αργό από τη φύση του, υπάρχουν οι άνθρωποι που θέλουν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις και δυνατότητές τους και τα μηχανήματα και τα κτίρια που είναι έτοιμα να χρησιμοποιηθούν. Η Αριστερά πρέπει να δώσει τη δυνατότητα πρώτα και κύρια στους νέους και τους άνεργους να χρησιμοποιήσουν το αργό παραγωγικό δυναμικό. Πρέπει στο όνομα της κοινωνικής συνοχής να βάλει τα συμφέροντά τους πάνω από τα συμφέροντα του κεφαλαίου και των τραπεζών, οι οποίες σε τελική ανάλυση δεν χρησιμοποιούν την περιουσία που διαθέτουν. Πρόκειται για ένα δύσκολο νομικά και κοινωνικά θέμα, αλλά σε καιρό «πολέμου» σαν τον σημερινό κανείς δεν περιμένει ότι οι λύσεις θα βρεθούν εύκολα. Οι κινήσεις από τους «από κάτω» γίνονται ήδη με πρωτοπόρο παράδειγμα τη ΒΙΟ.ΜΕ. στη Θεσσαλονίκη.

Οι νέοι που δεν έχουν μπει στην αγορά εργασίας και δεν προβλέπεται να μπουν, έδωσαν μόνοι τους την προοπτική σε μια κυβέρνηση της Αριστεράς με το κίνημά τους στο Σύνταγμα και τις άλλες πλατείες το καλοκαίρι του 2011. Ζήτησαν να τους δοθεί η δυνατότητα να μείνουν στη χώρα, παίρνοντας τη ζωή τους στα χέρια τους. Η Αριστερά μπορεί να χρησιμοποιήσει το δημόσιο πυλώνα του τραπεζικού συστήματος, μπορεί να δημιουργήσει ένα ειδικό ταμείο με το οποίο να χρηματοδοτήσει τα συνεργατικά εγχειρήματα των νέων. Σ' αυτή τη χώρα δεν έλειψαν ποτέ οι καινοτόμες ιδέες. Τώρα που το παλιό σύστημα καταρρέει είναι ευκαιρία να φτιαχτεί ένα νέο παραγωγικό μοντέλο βασισμένο στην άμεση δημοκρατία, στον κοινωνικό έλεγχο, στην κάλυψη των αναγκών.

Οι μικροί επιχειρηματίες βιώνουν το στάδιο της καταστροφής που επιφέρει η συγκεντροποίηση του κεφαλαίου. Από το ωράριο των καταστημάτων μέχρι τη φορολογική τους αφαίμαξη, όλες οι πολιτικές στρέφονται εναντίον τους. Η λύση που θα τους προτείνει η Αριστερά θα είναι να συνεταιρισθούν, να εντάξουν και τους εργαζόμενους τους στο νέο παραγωγικό μοντέλο, να απεμπλακούν από τη χίμαιρα του συνεχούς υπερδανεισμού, να επανενταχθούν στην κοινωνία και να προσφέρουν με τις γνώσεις τους και την εμπειρία τους στην κάλυψη των κοινωνικών αναγκών και στην κοινωνική και οικονομική ανασυγκρότηση.

Η προοπτική της συνεταιριστικής και αλληλέγγυας οικονομίας αποτελεί βασικό πυλώνα του προγράμματος της Αριστεράς, αναγκαία συνθήκη για να σταθεροποιηθεί η κοινωνία και η οικονομία, αλλά και για να επιβιώσει μια κυβέρνηση που θα έχει να αντιμετωπίσει τον πόλεμο των μεγάλων συμφερόντων του εξωτερικού και του εσωτερικού.